

**О Д Л У К У
О ИЗБОРУ ПРЕДСЕДНИКА ОДБОРА ЗА
БЕЗБЈЕДНОСТ И ОДБРАНУ СКУПШТИНЕ
ЦРНЕ ГОРЕ**

За председника Одбора за безбједност и одбрану бира се МЕВЛУДИН МЕЦО НУХОЏИЋ.

СУ-СК број 01-430/3
Подгорица, 15. јуна 2010. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива
Председник,
Ранко Кривокапић, с.р.

474.

На основу члана 34 и члана 35 став 3 Пословника Скупштине Црне Горе - пречишћени текст („Службени лист Црне Горе“, број 7/10), Скупштина Црне Горе 24. сазива, на осмој седници првог редовног засиједања у 2010. години, дана 15. јуна 2010. године, донијела је

**О Д Л У К У
О ИЗБОРУ ЈЕДНОГ ЧЛАНА ОДБОРА ЗА
УСТАВНА ПИТАЊА И ЗАКОНОДАВСТВО
СКУПШТИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ**

За члана Одбора за уставна питања и законодавство бира се ВЕЛИЗАР КАЛУЂЕРОВИЋ.

СУ-СК број 01-336/2
Подгорица, 15. јуна 2010. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива
Председник,
Ранко Кривокапић, с.р.

475.

На основу члана 34 и члана 35 став 3 Пословника Скупштине Црне Горе - пречишћени текст („Службени лист Црне Горе“, број 7/10), Скупштина Црне Горе 24. сазива, на осмој седници првог редовног засиједања у 2010. години, дана 15. јуна 2010. године, донијела је

**О Д Л У К У
О ИЗБОРУ ЈЕДНОГ ЧЛАНА
АДМИНИСТРАТИВНОГ ОДБОРА
СКУПШТИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ**

За члана Административног одбора бира се ВЕЛИЗАР КАЛУЂЕРОВИЋ.

СУ-СК број 01-338/2
Подгорица, 15. јуна 2010. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива
Председник,
Ранко Кривокапић, с.р.

476.

На основу члана 34 и члана 35 став 3 Пословника Скупштине Црне Горе - пречишћени текст („Службени лист Црне Горе“, број 7/10), Скупштина Црне Горе 24. сазива, на осмој седници првог редовног засиједања у 2010. години, дана 15. јуна 2010. године, донијела је

**О Д Л У К У
О РАЗРЈЕШЕЊУ И ИЗБОРУ ЈЕДНОГ ЧЛАНА
ОДБОРА ЗА ЗДРАВСТВО, РАД И СОЦИЈАЛНО
СТАРАЊЕ СКУПШТИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ**

Разрјешава се дужности члана Одбора за здравство, рад и социјално старање ВЕЛИЗАР КАЛУЂЕРОВИЋ.

За члана Одбора за здравство, рад и социјално старање бира се РАДОСАВ НИШАВИЋ.

СУ-СК број 01-337/2
Подгорица, 15. јуна 2010. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива
Председник,
Ранко Кривокапић, с.р.

477.

На основу члана 95 тачка 6 Устава Црне Горе, председник Црне Горе доноси

**У К А З
О ПОСТАВЉАЊУ НА ДУЖНОСТ
ИЗВАНРЕДНОГ И ОПУНОМОЋЕНОГ
АМБАСАДОРА ЦРНЕ ГОРЕ
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

I

Поставља се Драган Ђуровић, на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Црне Горе у Босни и Херцеговини.

II

Министар иностраних послова извршиће овај указ.

III

Овај указ ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу Црне Горе“.

Број: 01-1865/4
Подгорица, 20. јула 2010. године

Председник Црне Горе,
Филип Вујановић, с.р.

478.

На основу члана 22 и члана 31 став 1 Закона о уређењу простора и изградњи објеката («Службени лист ЦГ», број 51/08) Влада Црне Горе на сједници од 1. јула 2010. године, донијела је

**О Д Л У К У
О ИЗРАДИ ДЕТАЉНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ЗА ЈАДРАНСКО-ЈОНСКИ АУТОПУТ**

Члан 1

Приступа се изради Детаљног просторног плана за јадранско-јонски аутопут (у даљем тексту: ДПП за јадранско-јонски аутопут).

ДПП за јадранско-јонски аутопут представља основ за одрживи развој, очување, заштиту, унапређивање и коришћење потенцијала подручја из става 1 овог члана.

Члан 2

Коридор јадранско-јонског аутопута дефинисан је по правцу граница са Босном и Херцеговином

(Нудо) - Грахово - Чево - Подгорица (брдо Зеленика) - Смоковац - Диноша - граница са Републиком Албанијом.

Оријентациони обухват ДПП-а за јадранско-јонски аутопут је дат у графичком прилогу који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни дио.

Током израде ДПП-а за јадранско-јонски аутопут утврдиће се детаљно подручје обухвата плана и заштитних зона, тј. границе захвата плана.

Прецизни обухват ДПП-а за јадранско-јонски аутопут зависиће од коначног дефинисања трасе.

Члан 3

За ДПП за јадранско-јонски аутопут радиће се стратешка процјена утицаја на животну средину у свему у складу са Законом о стратешкој процјени утицаја на животну средину («Службени лист РЦГ», број 80/05).

Стратешка процјена утицаја на животну средину се ради истовремено са израдом ДПП-а за јадранско-јонски аутопут.

Члан 4

Забрањује се грађење на простору за који се израђује ДПП за јадранско-јонски аутопут.

Забрана градње примјењује се до доношења планског документа из става 1 овог члана, а најдуже до једне године.

Члан 5

Средства потребна за израду ДПП-а за јадранско-јонски аутопут обезбиједиће се из Буџета Црне Горе, са позиције органа државне управе надлежног за уређење простора и заштиту животне средине, (у даљем тексту: Министарство).

Члан 6

Рок за израду и доношење ДПП-а за јадранско-јонски аутопут је 12 мјесеци, од дана закључивања уговора са обрађивачем плана.

Члан 7

ДПП за јадранско-јонски аутопут се доноси за период до 2025. године.

Члан 8

Носилац припремних послова на изради и доношењу ДПП-а за јадранско-јонски аутопут је Министарство.

Члан 9

Министарство ће по потреби обавјештавати Владу Црне Горе о току израде плана.

Члан 10

ДПП за јадранско-јонски аутопут израђује се на основу Програмског задатка који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни дио.

Члан 11

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

Број: 03-5977

Подгорица, 1. јула 2010. године

Влада Црне Горе
Предсједник,
Мило Ђукановић, с.р.

PROGRAMSKI ZADATAK

Detaljni prostorni plan za jadransko-jonski autoput

UVOD

Prostorni plan Crne Gore do 2020. godine precizira njegovu dalju realizaciju razmatranjem ciljeva i principa u sektorskim planskim dokumentima, putem detaljnijeg prostornog planiranja i realizacijom opštinskog i međuopštinskog razvoja u skladu sa razvojnim zonama. Detaljniji prostorno-planski dokumenti na državnom nivou obuhvataju: prostorni plan područja posebne namjene, detaljni prostorni plan i studije lokacije, u skladu sa odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", broj 51/08).

U okviru opštih ciljeva i principa razvoja, razvoj putne mreže treba da obezbijedi realizaciju ciljeva prostornog razvoja, **da osigura ravnomjerniji regionalni razvoj, da omogući poboljšanje regionalnih i međuopštinskih veza, te da poboljša lokalnu pristupačnost, utičući time i na migracione tokove, pri tom svodeći uticaj planiranih zahvata na životnu sredinu i doprinos emisiji gasova sa efektom staklene bašte na nivo prihvatljivosti, propisan relevantnim standardima.**

Kada je u pitanju prostorni koncept razvoja saobraćajne infrastrukture u okviru Prostornog plana Crne Gore do 2020. godine, koridor jadransko-jonskog autoputa je definisan trasom od granice sa Bosnom i Hercegovinom (Nudo)-Grahovo-Čevo-Podgorica (obilaznica)-granica sa Albanijom, a koji je potrebno sačuvati od drugih zahtjeva i korišćenja koja su u suprotnosti ili ometaju predviđenu upotrebu.

Detaljni prostorni plan za jadransko-jonski autoput (u daljem tekstu: DPP) treba da, unutar pravca definisanog prostornim planom, preispita najbolju moguću trasu sa aspekta prethodno navedenih ciljeva, vezano za ravnomjerni regionalni razvoj i pristupačnost regionalnim urbanim centrima.

DPP-om utvrdiće se dugoročna osnova organizacije, korišćenja, uređenja i zaštite infrastrukturnog koridora, obuhvatajući i druge infrastrukturne sisteme.

Ovaj Programski zadatak je sastavni dio Odluke o izradi DPP-a.

I PLANSKI DOKUMENT ZA JADRANSKO-JONSKI AUTOPUT

DPP potrebno je uraditi u skladu sa odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Planski osnov za izradu DPP-a, sadržan je u odredbama Prostornog plana Crne Gore do 2020. godine.

Predmetni Plan, u odnosu na Prostorni plan Crne Gore do 2020. godine, čini planski dokument nižeg reda, i mora biti usklađen sa njime.

S obzirom da je odredbama člana 22 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, propisano da se detaljni prostorni plan donosi za područja na kojima treba da se izgrađuju objekti i izvode drugi radovi na uređenju prostora, ako uslovi za izgradnju i

uređenje prostora nisu utvrđeni drugim planskim dokumentom, a koji su od interesa za Crnu Goru ili su od regionalnog značaja (teritorija jedne ili više lokalnih samouprava), te je za definisanje planskih opredjeljenja potrebno na adekvatnom nivou izvršiti analizu i ocjenu postojećeg stanja i iz nje rekognoscirati potencijale, ograničenja, postojeće i moguće konflikte u prostoru, uz valorizaciju postojećih infrastrukturnih sistema i objekata u tehnološkoj funkciji infrastrukturnih sistema.

II PRAVNI OSNOV ZA IZRADU DETALJNOG PROSTORNOG PLANA ZA JADRANSKO-JONSKI AUTOPUT I OBAVEZE IZ ZAKONA I DRUGIH PROPISA

Pravni osnov za izradu i donošenje DPP-a čini Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata i Prostorni plan Crne Gore („Službeni list CG“ broj 24/08).

U izradi DPP-a naročito treba poštovati odredbe čl. 5,6,7,11,12,22 i 50 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, a koje se odnose na planiranje prostora, učešće javnosti, objekte od opšteg interesa, usklađenost planskih dokumenata, na usklađenost ovog plana sa posebnim propisima, na sadržaj detaljnog prostornog plana, na razmjere grafičkih priloga i sl.

Pored Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, prilikom izrade DPP-a potrebno je pridržavati se i sljedeće regulative:

a. Međunarodni sporazumi i konvencije

- Konvencija UN (Rio) o biološkom diverzitetu,
- Ramsar Konvencija o močvarama od međunarodne važnosti, naročito onima koje su staništa pernate divljači,
- Konvencija o očuvanju migratornih vrsta divljih životinja (**Bonska konvencija**)
- Konvencija o zaštiti evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa (**Bernska konvencija**)
- UN okvirna konvencija o klimatskim promjenama
- Pariska konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine,
- Evropska konvencija o zaštiti arheološkog nasljeđa,
- Konvencija za zaštitu arhitektonskog nasljeđa Evrope,
- Konvencija Savjeta Evrope o vrijednosti kulturnog nasljeđa za društvo,
- Aarhus konvencija o pristupu informacijama, učešću javnosti u donošenju odluka i pristup pravosuđu u oblasti životne sredine,
- Okvirna konvencija UN o klimatskim promjenama,
- Espoo konvencija o prekograničnom uticaju,
- Konvencija o predjelima,
- Sporazum o formiranju energetske zajednice,
- Relevantna regulativa EU.

b. Propisi

Zaštita prirode

- Zakon o životnoj sredini („Službeni list CG“, broj 48/08),
- Zakon o zaštiti prirode („Službeni list CG“, broj 51/08),
- Zakon o zaštiti vazduha („Službeni list CG“, broj 25/10),
- Rešenje o stavljanju pod zaštitu rijetkih, endemičnih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta („Službeni list SRCG“, broj 30/68),

- Закон o nacionalnim parkovima („Службени лист СГ“, број 56/09),
- Закон o šumama („Службени лист СГ“, број 55/00),
- Закон o divljači i lovstvu („Службени лист СГ“, број 52/08),
- Закон o slatkovodnom ribarstvu („Службени лист СГ“, број 11/07),
- Уредба o visini naknada, načina obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine („Службени лист СГ“, бр. 26/97 i 9/00 i „Службени лист СГ“, број 33/08).

Procjena uticaja na životnu sredinu

- Закон o procjeni uticaja na životnu sredinu („Службени лист СГ“, број 80/05),
- Правилник o sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Службени лист СГ“, број 14/07),
- Закон o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Службени лист СГ“, број 80/05).

Zaštita kulturne baštine

- Закон o zaštiti spomenika kulture („Службени лист СГ“, број 47/91).

Buka

- Закон o zaštiti od buke u životnoj sredini („Службени лист СГ“, број 45/06).

Vode

- Закон o vodama („Службени лист СГ“, број 27/07)
- Уредба o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Службени лист СГ“, број 2/07).

Otpad

- Закон o upravljanju otpadom („Службени лист СГ“, број 80/05 i „Службени лист СГ“, број 73/08),
- Правилник o bližim karakteristikama lokacije, uslovima izgradnje, sanitarno-tehničkim uslovima, načinu rada i zatvaranja deponija za otpad, stručnoj spremi, kvalifikacijama rukovodioca deponije i vrstama otpada i uslovima za prihvatanje otpada na deponiji („Службени лист СГ“, број 84/09).

Zemljište

- Закон o geološkim istraživanjima („Службени лист СГ“, бр. 28/93, 42/94 i 26/07),
- Закон o poljoprivrednom zemljištu („Службени лист СГ“, бр. 15/92, 59/92 i 27/94),
- Закон o rudarstvu („Службени лист СГ“, број 65/08).
- Закон o uređenju prostora i izgradnji objekata („Службени лист СГ“, број 51/08).

Energetika

- Закон o energetici („Службени лист СГ“, број 28/10).

Telekomunikacije

- Закон o elektronskim komunikacijama („Службени лист СГ“, бр. 50/08, 53/09, i 70/09).

Putna infrastruktura

- Закон o putevima („Службени лист СГ“, број 42/04 i „Службени лист СГ“, број 21/09).

Turizam

- Закон o turizmu („Службени лист СГ“, бр. 32/02, 38/03 i 31/05),
- Правилник o klasifikaciji, minimalnim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Службени лист СГ“, број 33/07).

Odbrana

- Закон o odbrani („Службени лист СГ“, број 47/07 i „Службени лист СГ“, број 88/09).

Svojinsko zakonodavstvo

- Закон o državnom premjeru i katastru nepokretnosti („Службени лист СГ“, број 29/07).

Stanovništvo

- Popis stanovništva iz 2003. godine (MONSTAT)
(nedostajući podaci za nivo naselja biće obezbijeđeni prkupljanjem i anketiranjem.)

Ostala relevantna dokumentacija

- Strategija razvoja saobraćaja,
- Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2025. godine (2007. godina),
- Strategija razvoja turizma,
- Vodoprivredna osnova RCG (2001. godine),
- Nacionalna strategija o biodiverzitetu,
- Nacionalna strategija održivog razvoja;
- Nacionalna šumarska politika;
- Prva nacionalna komunikacija o klimatskim promjenama, odnosno inventar gasova sa efektom staklene bašte;
- Studiju izvodljivosti za dva autoputa u Crnoj Gori (Louis Berger SAS, Francuska);
- DPP autoput Bar – Boljare;
- Generalni projekat;
- Plansko-razvojna dokumenta kao što su planska dokumentacija opština kroz koje prolazi trasa autoputa i strategije;

Podloge

- Za potrebe izrade DPP-a koristiće se postojeće upotrebljive geodetske podloge, kao i topografske karte u razmjeri 1:50 000 i 1:25 000. Karte su u analognom obliku i skenirane. Istovremeno koristiće se karte i u digitalnom obliku, kao i po mogućnosti aerofoto i satelitski snimci;

III CILJEVI I ZADACI ZA IZRADU DETALJNOG PROSTORNOG PLANA ZA JADRANSKO-JONSKI AUTOPUT

Izradom i donošenjem DPP-a stvaraju se osnove za inteziviranjem aktivnosti na izradi urbanističke i tehničke dokumentacije planiranog koridora, izgradnji i eksploataciji.

Jedno od osnovnih strateških opredjeljanja Prostornog plana Crne Gore u dijelu saobraćajne infrastrukture je izgradnja Jadransko-jonskog autoputa. Ovaj putni pravac treba da doprinese znatno većoj integrisanosti crnogorskog prostora, a potom i uvezanosti u regionalnu i evropsku mrežu. Ovaj putni pravac treba da učini dostupnim, više nego što je to do sada slučaj, turističke destinacije na primorju, kako za evropske i svjetske korisnike, tako i za domaće potrebe.

Razradom načela prostornog uređenja, utvrđivanjem ciljeva prostornog razvoja, organizacije, korišćenja i namjene prostora, kao i drugih elemenata značajnih za područje jadransko-jonskog infrastrukturnog koridora, utvrdiće se i njegov uticaj na procese urbanizacije, demografska kretanja, ekonomski razvoj u zoni koridora, kao i njihova međusobna sinhronizacija, kako u vremenskim odrednicama, tako i u prostornim okvirima.

DPP-om će se utvrditi optimalni uslovi i pravila za izgradnju, korišćenje i održavanje infrastrukturnih sistema u koridoru, kao i povezivanje postojeće mreže infrastrukturnih sistema u jedinstven sistem.

Ciljevi izrade DPP-a su:

- uspostavljanje racionalnog i efikasnog infrastrukturnog koridora integrisanog u potrebe regija kroz koje trasa prolazi;
- uspostavljanje dugoročne strategije razvoja prostora kroz koji prolazi infrastrukturni koridor, sa utvrđivanjem neophodnog prostora za tehnološko i funkcionalno odvijanje saobraćaja;
- definisanje infrastrukturnog koridora i obezbjeđivanje prostora za tehnološko funkcionisanje koridora sa svim pratećim sadržajima;
- definisanje režima korišćenja i zaštite infrastrukturnog koridora;
- definisanje odnosa sa ostalim namjenama i infrastrukturnim sistemima u neposrednom kontaktu;
- utvrđivanje planskih rješenja kojima se rezerviše prostor za infrastrukturni koridor, utvrđuje poseban režim zaštite koridora i kontaktnih područja, obezbjeđuju uslovi za ukrštanja, prolaze itd.;
- funkcionalni razmještaj postojećih namjena, planiranje novih kompatibilnih namjena (sadržaja), eventualno izmještanje nekih sadržaja iz koridora, u slučaju funkcionalnih ili drugih konflikata;
- stvaranje mogućnosti za plasman inostranog/domaćeg kapitala.

U zadatke koje je neophodno sprovesti, kako bi se na adekvatan način izradio DPP, spadaju:

- planiranje racionalnog korišćenja prostora, prirodnih potencijala i infrastrukturnih sistema, primjenom principa održivog razvoja;
- eliminisanje međusobnih negativnih uticaja planiranog infrastrukturnog koridora i okoline;
- definisanje planskih rješenja i mjera zaštite životne sredine;
- obezbijediti pristupačnost regionalnih centara Nikšića, Cetinja, Podgorice, kao i maksimizaciju potencijala ovog pravca za regionalnu povezanost unutar Crne Gore;
- ravnomjerniji razmještaj stanovništva, brži razvoj strateških centara i podcentara koji će podstaći usklađeniji razvoj mreže naselja, racionalna prostorna organizacija privrednih veza u mreži centara i kao posebno značajan cilj čvršće povezivanje gradova zbog čega je neophodno planirati odgovarajuću saobraćajnu infrastrukturu;
- aktivirati karakteristične punktove duž trase koji mogu obezbijediti prepoznatljivost, funkcionalnost i identitet crnogorske trase, kao dijela međunarodnog koridora;
- uređenje i zaštita teritorija unutar granica koridora koji dijelom zahvataju površine označene kao zaštićene zone;
- uvrđivanje vrijednosti eventualnih spomenika kulture, sa akcentom na valorizaciju;
- utvrđivanje smjernica i osnova za izmjenu i dopunu važećih planskih dokumenata, kao i dalju razradu na nivou tehničke dokumentacije;
- definisanje planskih rješenja koja će posebnu pažnju posvetiti poštovanju mjera zaštite životne sredine, oblikovanju i uređenju pejzaža kroz koji prolazi trasa autoputa. Imajući u vidu da će frekvencija saobraćanja ovim pravcem biti veoma respektabilna tokom cijele godine, kao i da je ovo nova kapija Crne Gore, kroz izradu plana predjela posebnu pažnju treba posvetiti osmišljavanju sadržaja i pejzaža koji se sagledava sa autoputa;

- Utvrđivanje rješenja sa najmanjim negativnim uticajem zahvata na status zaštićenih područja i nepromijenjenost autentičnih karakteristika pejzažnih cjelina, uključujući i definisanje odgovarajućih konzervacionih mjera za ugrožena staništa i vrste;
- Utvrđivanje rješenja sa najmanjim uticajem na emisiju gasova sa efektom staklene bašte, odnosno rješenja kojim se favorizuju pristupi kojim se omogućava redukcija emisija GHG iz sektora transporta.

Eventualni problemi koji se mogu javiti tokom izrade analitičko-dokumentacione osnove odnose se na postojeće podatke koji moraju biti provjereni, potvrđeni i dopunjeni ažuriranim informacijama.

Programskim zadatkom se definiše osnovna podjela mogućih ograničenja u prostoru na:

1. prirodna;
2. naseljska (obuhvaćena i ostala stvorena);
3. zaštićena prirodna i kulturna dobra;
4. ograničenja po osnovu principa održivog razvoja.

IV OBUHVAT PLANA

Planirani sistem saobraćaja, definisan Prostornim planom Crne Gore, podržava ciljeve prostornog razvoja odnosno planirana mreža saobraćajnog sistema postavljena je tako da osigura ravnomjerniji regionalni razvoj uz poboljšanje veza sa okruženjem.

U saobraćajnom sistemu, drumski saobraćaj imaće veći značaj, obzirom da svojom fleksibilnošću može efikasnije i brže od ostalih vidova saobraćaja da podrži ostvarivanje predloženog koncepta prostornog razvoja.

Prostorni koncept dugoročnog razvoja putne mreže predvidio je jadransko-jonski autoput, kao jedan od ključnih i prioritarnih pravaca u sklopu mreže puteva.

Koridor jadransko – jonskog autoputa definisan je po pravcu granica sa Bosnom i Hercegovinom (Nudo) – Grahovo – Čevo – Podgorica (brdo Zelenika) – Smokovac – Dinoša - granica sa Republikom Albanijom.

Ovaj koridor može biti preispitan u procesu planiranja sa aspekta njegove racionalnosti i odnosa prema gore naznačenim ciljevima, te u tom smislu planski dokument može ponuditi i drugačije prostorno rješenje.

Generalno gledano, koridor se pruža pravcem sjeverozapad - jugoistok, odnosno ima dinarski pravac pružanja kakav imaju i planinski vijenci i međuplaninske depresije.

Obrađena na nivou generalnog projekta, trasa dionice autoputa Nudo - Zelenika, prolazi kroz prostor koji je slabo pokriven primarnom saobraćajnom mrežom, a u odnosu na pokrivenost, nepovoljniji pokazatelj je kvalitet postojeće mreže. U pitanju je nekoliko regionalnih puteva čiji tehnički elementi zaostaju za rangom puta koji imaju. Izuzetak je regionalni put, dionica Dragalj polje – Grahovo – Osječenica, koji je u završnoj fazi rekonstrukcije, a u skladu sa smjernicama Prostornog plana Crne Gore treba da dobije rang magistralnog puta.

Trasa dionice autoputa od Zelenike-Smokovca do granice sa Republikom Albanijom, u neposrednoj blizini petlje Zelenika, denivelisano se ukršta sa magistralnim pravcem M-

18 (E-762) Podgorica – Nikšić. U blizini naredne petlje koja je na Smokovcu, prolazi jadranska magistrala M-2 (E-65, E-80), sa kojom postoji veza preko petlje Smokovac. Ova dionica autoputa prelazi i preko više lokalnih puteva, a na svom krajnjem dijelu, nalazi se blizu magistralnog puta za Albaniju.

Dionica autoputa između denivelisanih raskrsnica Zelenika (Komani) i Smokovac (u zoni Podgorice) predstavlja zajedničku dionicu sa autoputem Bar – Boljare.

Orijentacioni obuhvat DPP-a je dat u grafičkom prilogu. Tokom izrade DPP-a utvrdiće se detaljno područje obuhvata plana i zaštitnih zona, tj. granice zahvata DPP-a. Precizni obuhvat DPP-a zavisio bi od konačnog definisanja trase. Takođe, precizni obuhvat DPP-a biće zasnovan na razmatranju alternativnih rješenja kako bi se došlo do najboljeg, sa aspekta održivog razvoja i zaštite životne sredine u skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

V SADRŽAJ PLANA

Sadržaj DPP-a je definisan Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, a neposredno njegovim članom 22. U pripremi sadržaja poseban značaj treba da se da izvodu PPCG i položaju i pravcima razvoja u odnosu na okruženje.

DPP se radi u grafičkoj formi (kartama razmjere 1:25000; 1:10000; 1:5000 i topografsko-katastarskim planovima razmjere 1:2500 ili 1:1000) i tekstualnoj formi u fazama nacрта i konačnog predloga.

Tekstualni dio sadrži:

A) Analiza i ocjena postojeće dokumentacije i postojećeg stanja

- opis zahvata i položaj;
- smjernice iz planova višeg reda (PPCG);
analiza planske dokumentacije relevantne za prostor zahvata DPP-a (DPP autoput Bar-Boljare, prostorni planovi opština ili prostorno-urbanistički planovi opština);
- dosadašnje koncepcije (planovi i projekti) i stepen realizacije;
- postojeća namjena prostora i režim korišćenja;
- postojeća organizacija prostora;
- odnos prema okruženju;
- prirodne karakteristike (reljef - morfologija, ekspozicije i nagibi; hidrografija; pedologija, mineralne sirovine; vegetacija – šume; klimatske karakteristike...);
- izdvajanje predionih cjelina ili jedinica (karakter predjela po tipovima);
- procjena strukture predjela (analiza pogodnosti);
- stvoreni uslovi (stanovništvo i naselja; raspored privrednih i društvenih djelatnosti; infrastrukturna opremljenost; komunalni servisi...);
- ekonomsko - demografska analiza;
- potencijali, ograničenja i konflikti u prostoru.

B) Planski dio (koncepti)

- granica zahvata DPP-a;
- koncept organizacije, uređenja, izgradnje i korišćenja prostora;
- smjernice oblikovanja prostora;
- zaštitne zone;

- koncepcija infrastrukturnih sistema i način njihovog povezivanja sa infrastrukturnim sistemima u okruženju;
- uslovi, faze i dinamika realizacije infrastrukturnih mreža i objekata;
- režim zaštite kulturne i prirodne baštine;
- mjere za zaštitu pejzažnih vrijednosti;
- mjere za zaštitu životne sredine;
- mjere za zaštitu spomenika kulture;
- osnove zaštite od prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća;
- ekonomsko-tržišna projekcija;
- smjernice i mjere za realizaciju plana;
- način, faze i dinamika realizacije DPP-a;
- plan predjela na trasi autoputa, analiza/studija vizuelnog uticaja autoputa na pejzaž;
- smjernice za minimiziranje konflikata u korišćenju prostora sa stanovištva uređivanja predjela i zaštite životne sredine.

Grafički dio sadrži:

A) Analiza i ocjena postojeće dokumentacije i postojećeg stanja

- granice područja za koje se radi DPP;
- izvod iz PPCG;
- sintezni prikaz DPP-a autoput Bar-Boljare i prostornih planova opština čiji se dijelovi nalaze u zahvatu DPP;
- položaj i pravci razvoja u odnosu na okruženje (rang i sadržaji okolnih centara i veze na infrastrukturnu mrežu šireg područja);
- prirodne karakteristike;
- stvoreni uslovi (namjena površina, infrastrukturna opremljenost – saobraćajna, hidrotehnička i energetska infrastruktura; komunalni servisi...);
- sintezni prikaz postojećeg stanja sa potencijalima, ograničenjima i konfliktima u prostoru.

B) Planski dio (koncepti)

- generalna namjena prostora;
- zone od posebnog značaja za razvoj (za dalju detaljnu razradu);
- infrastrukturni sistemi (saobraćaj, hidrotehnika, energetika, komunalni servisi) i njihova povezanost sa infrastrukturnim sistemima u okruženju;
- zaštita životne sredine i uređenje predjela;
- režim zaštite kulturne i prirodne baštine;
- način, faze i dinamika realizacije plana.

Za pojedine lokalitete iz zone zahvata potrebno je uraditi 3D animaciju.

Bliži sadržaj i formu planskog dokumenta, kriterijume namjene površina, elemente urbanističke regulacije, jedinstvene grafičke simbole i ostali potrebni sadržaj propisan je Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima ("Službeni list CG", broj 24/10).

VI URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI

Urbanističko-tehničke uslove treba posebno obraditi i iskazati u posebnom prilogu: Separat sa urbanističko-tehničkim uslovima za izradu tehničke dokumentacije jadransko-jonskog autoputa, koji će sadržati sve neophodne tekstualne, numeričke i grafičke podatke u skladu sa članom 62 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata.

VII STRATEŠKA PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Poseban dio analitičko-dokumentacione osnove DPP-a predstavljaće i Strateška procjena uticaja na životnu sredinu.

Strateška procjena uticaja plana na životnu sredinu

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu vrši se za planove ili programe kad postoji mogućnost da njihova realizacija izazove znatne posljedice po životnu sredinu.

Zakonom o strateškoj procjeni uticaja, utvrđeni su uslovi, način i postupak vršenja procjene uticaja određenih planova ili programa na životnu sredinu, kroz integrisanje principa zaštite životne sredine u postupak pripreme, usvajanja i realizacije planova ili programa koji imaju značajan uticaj na životnu sredinu.

Osnovni ciljevi izrade strateške procjene uticaja plana ili programa su obezbjeđivanje da pitanja životne sredine i zdravlje ljudi budu potpuno uzeta u obzir prilikom razrade DPP-a, obezbjeđivanje održivog razvoja i učešća javnosti, kao i unaprjeđivanje nivoa zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

Na osnovu Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu član 3, osnovni principi strateške procjene su:

- **Princip održivog razvoja** - Razmatranjem i uključivanjem bitnih aspekata životne sredine u pripremu i usvajanje određenih planova i programa i utvrđivanjem uslova za očuvanje vrijednosti prirodnih resursa i dobara, predjela, biološke raznovrsnosti, divljih biljnih i životinjskih vrsta i autohtonih ekosistema, odnosno racionalnim korišćenjem prirodnih resursa, doprinosi se ciljevima održivog razvoja;
- **Princip integralnosti** - Politika zaštite životne sredine koja se realizuje kroz donošenje planova ili programa zasniva se na uključivanju uslova zaštite životne sredine, odnosno očuvanja i održivog korišćenja prirodnih resursa i biološke raznovrsnosti u odgovarajuće sektorske i međusektorske programe ili planove;
- **Princip predostrožnosti** - Svaka aktivnost mora biti sprovedena na način da se spriječe ili smanje negativni uticaji određenih planova i programa na životnu sredinu prije njihovog usvajanja, obezbijedi racionalno korišćenje prirodnih resursa i svede na minimum rizik po zdravlje ljudi, životnu sredinu i materijalna dobra;
- **Princip hijerarhije i koordinacije** - Procjena uticaja planova i programa vrši se na različitim hijerarhijskim nivoima na kojima se donose planovi ili programi. U postupku strateške procjene planova ili programa povećan stepen transparentnosti u odlučivanju obezbjeđuje se uzajamnom koordinacijom nadležnih i zainteresovanih organa i organizacija u postupku davanja saglasnosti na stratešku procjenu, kroz konsultacije, odnosno obavještanja i davanja mišljenja na planove ili programe;

- **Princip javnosti** - U cilju informisanja javnosti o planovima ili programima i o njihovom mogućem uticaju na životnu sredinu, kao i u cilju obezbjeđenja pune otvorenosti postupka pripreme, donošenja i usvajanja planova ili programa, javnost mora, prije donošenja bilo kakve odluke, kao i nakon usvajanja plana ili programa, imati pristup informacijama koje se odnose na te planove ili programe i njihove izmjene.

Strateška procjena se vrši u postupku pripreme plana ili programa koji može imati značajne uticaje na životnu sredinu, prije njegovog donošenja ili podnošenja nadležnom organu na usvajanje.

Postupak strateške procjene sastoji se od sljedećih faza:

- 1) utvrđivanje obima i sadržaja izvještaja o strateškoj procjeni;
- 2) odlučivanje o davanju saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni.

Zakon o strateškoj procjeni uticaja utvrđena je obaveza pripreme Izvještaja o strateškoj procjeni za planove ili programe koji podliježu izradi strateške procjene. Izrada Izvještaja o strateškoj procjeni priprema se paralelno sa pripremom i izradom DPP-a. Paralelna izrada oba dokumenta ima za cilj da rješenja predložena u Izvještaju o strateškoj procjeni budu inkorporirana u DPP u svim fazama njegove izrade.

Izvještaj o strateškoj procjeni je dio dokumentacije koja se prilaže uz plan ili program i sadrži identifikaciju, opis i procjenu mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu, uključujući i prekogranične uticaje, zbog realizacije plana ili programa, kao i razmatrana i usvojena varijantna rješenja, uz vođenje računa o ciljevima i geografskom obuhvatu plana ili programa, kao i mjere za smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu;

Izvještaj o strateškoj procjeni sadrži podatke kojima se opisuju i procjenjuju mogući značajni uticaji na životnu sredinu do kojih može doći realizacijom plana ili programa, kao i razmatranih varijantnih rješenja, uz vođenje računa o ciljevima i geografskom obuhvatu plana ili programa. Pored podataka iz stava 1 ovog člana, Izvještaj o strateškoj procjeni sadrži i sljedeće podatke:

- kratak pregled sadržaja i glavnih ciljeva plana ili programa i odnos prema drugim planovima i programima;
- opis postojećeg stanja životne sredine i njenog mogućeg razvoja, ukoliko se plan ili program ne realizuju;
- identifikaciju područja za koja postoji mogućnost da budu izložena značajnom riziku i karakteristike životne sredine u tim područjima;
- postojeće probleme u pogledu životne sredine u vezi sa planom ili programom, uključujući naročito one koje se odnose na oblasti koje su posebno značajne za životnu sredinu, kao što su staništa divljeg biljnog i životinjskog svijeta sa aspekta njihovog očuvanja, posebno zaštićena područja, nacionalni parkovi ili morsko dobro;
- opšte i posebne ciljeve zaštite životne sredine ustanovljene na državnom ili međunarodnom nivou koji su od značaja za plan ili program i način na koji su ovi ciljevi, kao i svi ostali aspekti od značaja za životnu sredinu, bili uzeti u razmatranje u procesu pripreme;
- moguće značajne posljedice po zdravlje ljudi i životnu sredinu, uključujući faktore kao što su: biološka raznovrsnost, stanovništvo, fauna, flora, zemljište, voda,

- vazduh, klimatski činioci, materijalni resursi, kulturno nasleđe, uključujući arhitektonsko i arheološko nasleđe, pejzaž i međusobni odnos ovih faktora;
- mjere predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja, u najvećoj mogućoj mjeri, bilo kog značajnog negativnog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu do koga dovodi realizacija plana ili programa;
 - pregled razloga koji su poslužili kao osnova za izbor varijantnih rješenja koja su uzeta u obzir, kao i opis načina procjene, uključujući i eventualne teškoće do kojih je prilikom formulisanja traženih podataka došlo (kao što su tehnički podaci);
 - prikaz mogućih značajnih prekograničnih uticaja na životnu sredinu;
 - opis programa praćenja stanja životne sredine, uključujući i zdravlje ljudi u toku realizacije plana ili programa (monitoring);
 - zaključke do kojih se došlo tokom izrade izvještaja o strateškoj procjeni predstavljene na način razumljiv javnosti.

U skladu sa mjerama koje definiše Nacionalna strategija održivog razvoja Crne Gore, prostorno lociranje razvojnih kapaciteta i projekata ne smije biti u koliziji sa očuvanjem integriteta zaštićenih područja prirode. Namjena prostora naročito mora biti u skladu sa stepenom zaštite zaštićenih područja shodno domaćem zakonodavstvu, kao i međunarodnim standardima, prije svega onim koji se odnose na UNESCO zaštićena područja i područja u okviru EMERALD mreže.

Poseban izazov u zaštiti biodiverziteta i prirodnih vrijednosti predstavlja rješavanje konflikata između očuvanja prirode i razvoja. Stoga je prilikom izbora rješenja kod izgradnje Jadransko-jonskog autoputa potrebno primijeniti mehanizme kojim se omogućava primjena rješenja za koja se utvrdi najmanji negativan uticaj na životnu sredinu, shodno primjeni strateške procjene uticaja na životnu sredinu, procjene uticaja na životnu sredinu planiranih zahvata i ocjena prihvatljivosti za biodiverzitet.,

Izvještaj o strateškoj procjeni izrađuje organ nadležan za pripremu plana ili programa ili ga može povjeriti pravnom licu ili preduzetniku koje je upisano u odgovarajući registar za obavljanje poslova izrade planskih dokumenata, studija i analiza uticaja na životnu sredinu.

Pravno lice ili preduzetnik za izradu strateške procjene, odnosno Izvještaja o strateškoj procjeni mora obrazovati multidisciplinarni tim sastavljen od stručnih lica, kvalifikovanih za analizu svakog elementa Izvještaja o strateškoj procjeni.

Dva različita multidisciplinarna tima, jedan koji radi na pripremanju nacрта DPP-a i drugi koji priprema Izvještaj o strateškoj procjeni istog plana, moraju u toku rada razmjenjivati podatke i rješenja data Izvještajem i usaglašavati sa rješenjima DPP-a u svim fazama njegove izrade.

Izradom Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, obezbjeđuje se usklađenost aktivnosti definisanih DPP-om, sa važećom zakonskom regulativom u Crnoj Gori. Izradom Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja definišu se potencijalni negativni uticaji plana na životnu sredinu, kao i predlog adekvatnih mjera, u cilju sprječavanja i smanjenja negativnih uticaja aktivnosti predviđenih realizacijom plana.

Organ nadležan za pripremu plana ili programa obezbeđuje učešće javnosti, zainteresovanih organa i organizacija i organizuje javnu raspravu. Transparentnost SEA procesa, dostupnost informacija, učešće javnosti u donošenju odluka doprinosi kvalitetu Izvještaja o strateškoj procjeni i predstavlja obezbjeđivanje relevantnih informacija kojima se unapređuje proces donošenja odluka.

ORIJENTACIONI OBUHVAT DPP-a ZA JADRANSKO - JONSKI AUTOPUT

